

[Samuelson.]

I forbindelse med den nye styrelseslov for universiteterne er det næppe uden betydning at understrege, at en række problemer i forbindelse med en fornyelse og smidiggørelse af studier og eksamener ikke uden videre løses med den nye lov. Det kan også med den nye struktur blive nødvendigt at sikre albuerum for nye initiativer med studier på tværs af gængse forestillinger, nye studieformer og nye eksamensformer. De sidste to ting hænger nøje sammen. Nye målsætninger og nye metodeformer i studierne kræver ændrede eksamensformer; ændrede eksamensformer vil på den anden side styre studenternes arbejdsmetoder og eksamenslæsning ind i nye baner. Vil man øge tendensen til en problemløsende grundholdning i studiet fremfor den mekaniske indlæring, er det antagelig endda nødvendigt, at man begynder med at eksperimentere med eksamensformerne. Styringen fra eksamen tilbage på studiet er stærkere og mere normgivende end nok så mange prædikener om, at metodebevidsthed og evne til problemløsning må gælde mere end indlæring af fakta i studierne. Men netop eksamen er traditionelt noget af det stiveste, man har i universitetssystemet. Ændringer af større rækkevidde har det hidtil været meget svært at gennemføre, dels på grund af den enorme respekt for embedseksamen, dels på grund af systemets stivhed. Forsøg og ændringer har ikke kunnet gennemføres, undtagen der var enighed mindst på fakultetsplan. I en række skoleformer har man takket været forsøgslovgivningen haft særdeles gode muligheder for ved godkendte forsøg at afprøve nye undervisnings- og eksamensformer med særdeles frugtbare resultater. Derved er der skabt basis for rationelt begrundede beslutninger.

En tilsvarende frihed må sikres dem, der virkelig tilstræber fornyelse også ved universitetet. Desværre er det ikke nok at henvise til, at universiteterne jo i princippet har lærefrihed og stor frihed til at ordne sig undervisningsmæssigt og forsknings-

mæssigt. Et almindeligt argument mod at røre ved eksamensformerne er f. eks., at de er fastlagt i kgl. anordninger. Derfor gælder det om at få fastslået, at den nye lov med sin delegering af indflydelsen på studie- og eksamensanliggender til studienævn virkelig også sigter mod at give frihed og kompetence, som giver spillerum for nydannelserne, også selv om de ikke finder genklang i andre fag.

Jeg tror, vi står med en lov, som kan blive et redskab. Vi kan nu få en periode, hvor vi skal få det til at fungere, men jeg er også glad for, at vi efter de tre år kan tage loven op til revision igen.

Morten Lange: Som en af Københavns universitets ældre og derfor eo ipso reaktionære professorer kunne jeg naturligvis spekulere på, om jeg skulle betragte mig selv som inhabil i denne debat, men inhabilitet er nu så udbredt i dette folketing ved behandlingen af faktiske sager, så den belaster mig formodentlig ikke mere, end så mange andre belaster sig fra tid til anden, og jeg skal her forsøge på at gøre rede for de synspunkter, mit parti indtager til spørgsmålet om universiteternes styring, naturligvis et af de vigtige områder inden for den højere uddannelse.

Jeg gør først opmærksom på, at det forslag, vi har for os, uanset hvorledes man bedømmer det, sammenlignet med den eksisterende situation må betragtes som et betydeligt fremskridt, og det er også betydelig bedre end de 7-8 anordninger for forskellige højere læreanstalter, som ministeren i letsindige øjeblikke har autoriseret til gyldighed i cirka samme prøveperiode; næsten alle sammen er de betydelig ringere end det forslag, der ligger foran os her.

Det er sammenarbejdet af de tre anordningsforslag, de tre universiteter har indsendt, og det er måske nok en af årsagerne til, at man må undskylde ministerens talrige fejl og mangler, mange modsigelser og en meget usikker terminologi på en række steder, men et udvalg kan jo somme tider være en